روزنامه
اقتصاد سرآمد
یکشنبه-۲۵مرداد ۱۴۰۵-سال دوازدهم- شماره ۲۵۵۹ - قیمت: ۱۵۰۰۰۰تومان
www.eghtesadsaramad.ir
saramad.darya
@Eghtesadsaramad

مدیر ژئوپارک جهانی قشم به سرآمد می‌گوید:

راه‌اندازی تورهای مجازی ژئوپارک قشم با فناوری VR

۳

سرآمد گزارش می‌دهد؛

تشدید طمع انرژی در قطب جنوب

رقابت تنگاتنگ قدرت‌های انرژی به قطب‌های یخی رسید

۵

«معادلات تازه در تنگه هرمز»

از توافق عمان تا باز تعریف حاکمیت دو کشور ساحلی

۳

سرآمد بررسی می‌کند؛

پیامدهای دومینویی انسداد تنگه هرمز در زنجیره تامین جهان

تاوان سنگین جنگ تحمیلی برای کشتیرانی جهانی

۸

مقاله

«کشتیرانی جهانی» در بوته آزمون تنش ایران و آمریکا

مرتضی فاخری

۲

یادداشت

نشانه‌های ناکامی توسعه بندر گوادر پاکستان

محمدامیر رانا- بر اساس آخرین تحولات ژئواکونومیک در جنوب آسیا، بندر گوادر پاکستان به‌عنوان محور راهبردی این کشور، علی‌رغم پتانسیل بالا، تاکنون نتوانسته به اهداف تعیین‌شده دست یابد و منطقه ویژه اقتصادی آن نیز با جذب سرمایه‌گذار مواجه نشده است. نشانه‌های این ناکامی و هم‌زمان افق‌های گشایش جدید را می‌توان در چند محور کلیدی خلاصه کرد: نخست، تحولات اخیر در روابط تهران- واشنگتن و تسهیل‌گری پاکستان، زمینه‌ساز خوش‌بینی نسبت به گشایش اقتصادی با ایران شده است. پاکستان با تکیه بر موافقت‌نامه حمل‌ونقل ۲۰۰۸، مسیرهای تجاری متعددی به ایران پیشنهاد کرده که بهره‌برداری از آن‌ها ضمن کاهش هزینه‌های لجستیکی، مَکران را به جریان‌های تجاری منطقه متصل خواهد کرد.

دوم، با توجه به بحران خلیج‌فارس و محدودیت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی ایران، نیاز به کریدورهای جایگزین برای این کشور حیاتی است و پاکستان با موقعیت جغرافیایی ممتاز خود می‌تواند این نقش را ایفا کند؛ امری که برای پاکستان نیز سودمند خواهد بود.

سوم، افزایش تعاملات اقتصادی پاکستان با ایران ریشه در ملاحظات راهبردی چندگانه دارد: نخستین عامل، افغانستان است؛ دومین عامل، نیاز به یک نظام مرزی کنترل‌شده‌تر در بستر شورش بلوچستان؛ سومین عامل، خط لوله‌ی گازی به‌تعویق‌افتاده؛ و چهارمین عامل، جستجو برای مسیرهای جایگزین به سوی آسیای مرکزی. چهارم، پاکستان طرح «اوران» را برای تحول اقتصادی تا سال ۲۰۴۷ دنبال می‌کند که شامل سه مسیر کلیدی به آسیای مرکزی است: کریدور آبی-طلایی از طریق افغانستان، مسیر زمینی از طریق ایران و کریدور اقتصادی چین-پاکستان (CPEC) از طریق چین.

ادامه در همین صفحه

ادامه از همین صفحه

پنجم، با وجود این چشم‌اندازها، چالش اساسی، فاصله میان رویاپردازی و بزرگ‌اندیشی است. اکنون سرخوردگی از افغانستان و کاهش اشتیاق چین نسبت به پروژه‌های گوادر و CPEC به دلیل نگرانی‌های امنیتی و بوروکراسی، این رویا بزرگ را به‌راحتی نمی‌تواند به واقعیت تبدیل کند.

در مجموع، آنچه امروز در مسیر توسعه بندر گوادر در حال وقوع است، صرفاً یک مسئله اقتصادی یا لجستیکی نیست؛ بلکه تغییر در معادلات ژئوپلیتیک، الگوهای همکاری منطقه‌ای و اولویت‌بندی کریدورهای تجاری است. موفق‌ترین بازیگران این عرصه در دهه پیش رو، نه لزوماً کشورهای دارای بیشترین آرزوهای راهبردی، بلکه آن‌هایی خواهند بود که بتوانند هم‌زمان با تدوین برنامه‌های عملی و نهادی، از تکرار شکست‌های گذشته در پروژه‌هایی نظیر کریدور آبی-طلایی جلوگیری نمایند. اکنون ایران به‌عنوان دروازه جایگزین برای آسیای مرکزی مطرح شده و نخستین محموله‌های باری از طریق ایران به ازبکستان ارسال شده است. با این حال، با توجه به آینده نامعلوم ژئوپلیتیک غرب آسیا، پاکستان برای بهره‌برداری مؤثر از فرصت‌های جدید، باید از رویاپردازی صرف پرهیز کرده و با تکیه بر واقعیت‌های میدانی، مسیر تحقق اتصال راهبردی را هموار سازد.

کارشناس مسائل پاکستان

اینفوگرافیک- اقتصاد سرآمد